

Broj:

Podgorica, 24.12.2020. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu čl. 20f stav 1 tačka 1 Zakona o zaštiti konkurencije („Sl. list Crne Gore”, br. 44/12 i 13/18), člana 14 st. 1 i 3 Zakona o kontroli državne pomoći („Sl. list Crne Gore”, br. 12/18), u postupku ocjene usklađenosti, po prijavi državne pomoći, podnijetoj od strane opštine Berane, zavedenoj u Agenciji za zaštitu konkurencije pod br. 05-691/1 od 15.10.2020. godine, na osnovu Prijedloga rješenja V.D. direktora Agencije za zaštitu konkurencije, na sjednici održanoj dana 24.12.2020., donosi sljedeće

RJEŠENJE

1. Odluka Opštine Berane o setu ekonomskih mjera sa ciljem ublažavanja posledica po građane i privredu nastalih usled pandemije Kovid-19 broj: 01-018-870 od 15.04.2020. godine, u skladu je sa Zakonom o kontroli državne pomoći.
2. **NALAŽE SE** opštini Berane da prilikom dodjele državne pomoći poštuje maksimalni ukupni iznos pomoći od 800 000 EUR po privrednom društvu (svi iznosi moraju biti bruto iznosi, tj. prije odbitka poreza ili drugih troškova) i da primijeni kumulaciju svih državnih pomoći u aktuelnoj pandemiji Covid 19.
3. **ZADUŽUJE SE** opština Berane sljedeće:
 - a) Na svojoj internet stranici objaviti relevantne informacije o svakoj pojedinačnoj pomoći dodijeljenoj u svrhu podrške za Covid 19, u roku od 12 mjeseci od trenutka dodjele.
 - b) Agenciji za zaštitu konkurencije dostavljati godišnje izvještaje i najkasnije, do 31. decembra 2020. godine, dostaviti popis državnih pomoći u svrhu podrške ekonomiji u aktuelnoj pandemiji Covid 19.
 - c) Osigura vođenje detaljne evidencije koja sadrži sve informacije potrebne kako bi se utvrdilo da su ispunjeni propisani uslovi. Ova evidencija mora se čuvati 10 godina nakon dodjele pomoći i na zahtjev dostaviti Agenciji za zaštitu konkurencije.
 - d) Sve državne pomoći dodijeljene u svrhu podrške privredi u aktuelnoj pandemiji oboljenja COVID-19, unijeti u registar državne pomoći covid 19.

O b r a z l o ž e n j e

Podnošenje prijave državne pomoći

Postupajući po Pravilniku o načinu podnošenja prijave i Obrascu 1. prijave za državnu pomoć („Službeni list CG”, broj 42/20) (u daljem tekstu: „**Pravilnik**“), opština Berane je dostavila Dopis broj 06-400/20-510 od 13.10.2020. godine, zaveden u Agenciji za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: „**Agencija**”) pod brojem 05-691/1 od 15.10.2020. godine na ocjenu usklađenosti dostavljeno sljedeće:

- Odluka Opštine Berane o setu ekonomskih mjera sa ciljem ublažavanja posljedica po građane i privredu nastalih usled pandemije Kovid-19 broj: 01-018-870 od 15. 04. 2020. godine (u daljem tekstu: „**Odluka**“).

Uz Odluku, opština Berane je dostavila i Odluku o potvrđivanju Odluke o setu ekonomskih mjera sa ciljem ublažavanja posljedica po građane i privredu nastalih usled pandemije Kovid-19 Broj: 02-016/20-124 od dana 01.06.2020. godine.

Nakon što je izvršila uvid u dostavljenu dokumentaciju, Agencija je utvrdila da je predmetni dopis potrebno dopuniti, te je uputila Zahtjev za dopunu 20.10.2020. godine, zaveden pod br. 05-691/2. Opština Berane je dostavila traženu dokumentaciju dopisom br. 06-400/20-555 od 30.10.2020. godine, zavedenu pod br. 05-691/3 od 02.11.2020. godine, nakon čega je Agencija ponovo utvrdila da je predmetni dopis potrebno dopuniti, te je uputila Zahtjev za dopunu 23.11.2020. godine, zaveden pod br. 05-691/4. Opština Berane je dostavila traženu dokumentaciju dopisom br. 06-400/20-618 od 03.12.2020. godine, zavedenu pod br. 05-691/5 od 04.12.2020. godine.

Na osnovu svih činjenica koje proističu iz sadržaja podnijetog dopisa i dopuna istog, Agencija je utvrdila da je dopis uredan i podnijet u svemu u skladu sa Zakonom i Pravilnikom.

Na osnovu člana 11 stav 1 Zakona o kontroli državne pomoći („Sl. list Crne Gore”, br. 12/18 od 23.02.2018) (u daljem tekstu: „**Zakon**“), uz navedenu odluku, opština Berane je dostavila i Obrazac 1 prijave državne pomoći i Prijavu za privremeni okvir za mjere državne pomoći u svrhu podrške privredi u aktuelnoj pandemiji oboljenje COVID-19, koja je sastavni dio Obrasca 1, što sve zajedno čini jedinstvenu i potpunu prijavu državne pomoći.

Ovlašćeno lice opštine Berane je svojim potpisom i pečatom opštine, na svakoj strani oba obrasca, potvrdilo da su svi navedeni podaci, istiniti i tačni.

Dodatno, s obzirom na to da član 11 stav 2 Zakona precizira da je za istinitost i tačnost podataka navedenih u prijavi odgovoran podnosilac prijave, Agencija je prilikom ocjene Odluke uzela u obzir odgovornost davalaca državne pomoći (kao podnosioca prijave državne pomoći) i ovo rješenje zasnovala na podacima i informacijama sadržanim u dokumentaciji dostavljenoj od strane opštine Berane.

Agencija je odlučivala o usklađenosti Odluke sa Zakonom, nakon što je primila urednu i potpunu prijavu državne pomoći, u smislu člana 14 stav 1 Zakona.

Opis Odluke

Opštine Berane je Odlukom uredila set sljedećih ekonomskih mjera u cilju ublažavanja posljedica nastalih usljed pandemije Kovid 19 po građane i privredna društva sa teritorije opštine Berane, kojom se definišu mjere podrške stanovništvu opštine Berane i privrednim subjektima koji djelatnost obavljaju na teritoriji opštine Berane, a čije poslovanje je onemogućeno ili ugroženo epidemijom zarazne bolesti izazvane virusom Covid-19.

Mjere podrazumijevaju sljedeće:

- 1) Opština Berane subvencionirše DOO Vodovod i Kanalizacija za potrošnju vode i upotrebu kanalizacije za građane, preduzetnike i privredna društva, koja zbog trenutne epidemiološke situacije ne obavljaju djelatnost na period od 90 dana u iznosu od 50%,
- 2) opština Berane subvencionirše DOO Komunalno za sve usluge za građane, preduzetnike i privredna društva, koja zbog trenutne epidemiološke situacije ne obavljaju djelatnost na period od 90 dana u iznosu od 50%, kao i naknadu za zelenu i mliječnu pijacu (za registrovane poljoprivredne proizvođače),
- 3) oslobađaju se na period od 90 dana plaćanja naknade za pristup komercijalnim objektima za preduzetnike i privredna društva koja zbog epidemiološke situacije ne obavljaju djelatnosti,
- 4) oslobađaju se poreza na nepokretnost registrovani poljoprivredni proizvođači za 2020. godinu, kao i oni koji započinju poljoprivrednu proizvodnju,
- 5) oslobađaju se na period od 90 dana plaćanja zakupnine za zemljište i poslovne prostore u svojini opštine Berane preduzetnici i privredna društva koja zbog nastale epidemiološke situacije ne obavljaju privrednu djelatnost,
- 6) oslobađaju se plaćanja naknade za licencu za 2020. godinu taksi udruženja i preduzetnici koji obavljaju taksi prevoz,
- 7) oslobađaju se plaćanja zakupnine za period od 90 dana korisnici stanova socijalnog osiguranja u svojini opštine Berane,
- 8) oslobađaju se do kraja 2020. godine plaćanja naknade za korišćenje javnih površina za ljetnje bašte preduzetnici i privredna društva koja obavljaju ugostiteljsku djelatnost.

- 9) odlaže se naplata poreza na nepokretnosti na sva fizička i pravna lica na način da prva rata dospijeva na naplatu 30.08.2020. godine, dok druga rata dospijeva 30.11.2020. godine,
- 10) odlaže se plaćanje prireza porezu na dohodak fizičkih lica za sve obveznike na period od 90 dana, koja zbog trenutne epidemiološke situacije ne obavljaju privrednu djelatnost.

Instrument dodjele državne pomoći

U Obrascu 1, navedeno je da će se državna pomoć dodijeliti putem sljedećih instrumenata: subencija, fiskalnih olakšica u vidu odlaganja poreskih potraživanja i otpisa poreskog duga, korišćenja državne imovine bez naknade i oslobađaja od plaćanja naknada.

Budžet i trajanje pomoći

Opština Berane je navela da planirani godišnji budžet opštine Berane za 2020. godinu iznosi ukupno 12.540.000,00 eura.

1. Subvencija u iznosu od 45.551,74 eura za DOO „Vodovod“ i 49.542,84 eura za DOO „Komunalno“.
2. Fiskalnih olakšica u vidu odlaganja poreskih potraživanja i otpisa poreskog duga u iznosu od oko 50.000,00 eura.
3. Korišćenja državne imovine bez naknade u iznosu od 52.355,00 eura.
4. Oslobađaje od plaćanja naknada u iznosu od oko 10.000,00 eura.

Planirano trajanje pomoći jeste do 31.12.2020. godine. Navedeno je Opština Berane potvrdila u tačkama 1 i 7 ODJELJKA II: DODATNE INFORMACIJE

Korisnici državne pomoći

Odluka predviđa dodjelu državne pomoći velikim privrednim društvima, malim i srednim privrednim društvima i preduzetnicima.

Kumulacija

S obzirom na to da je državna pomoć u cilju suzbijanja negativnih posljedica po ekonomiju, izazvanih pandemijom virusa Covid 19 dodijeljivana i sa nacionalnog nivoa kroz Program pružanja podrške privredi i zaposlenima ugroženim epidemijom korona virusa (Program pružanja podrške privredi i zaposlenima ugroženim epidemijom korona virusa u skladu je sa Zakonom o kontroli državne pomoći, ocjenjeno je Rešenjem Savjeta Agencije broj 01-251/9 od dana 24. aprila 2020.

godine), neophodno je, prilikom realizacije Odluke kumulirati državne pomoći za covid 19 koje se dodjeljuju sa svih nivoa vlasti i osigurati da zbir svih primljenih državnih pomoći ne premaši najviši dozvoljeni iznos (800.000,00 eura po korisniku, u bruto iznosu).

Opština Berane je potvrdila da je moguća kumulacija pomoći koja se dodjeljuje shodno izmijenjenom Privremenom okviru COVID-19 s de minimis pomoći i/ili s pomoći koja se dodjeljuje shodno Regulativi o opštem grupnom izuzeću i u tom slučaju, opština Berane je potvrdila da će se poštovati odredbe relevantnih regulativa.

U cilju obezbjedjenja pravila kumulacije i kako ne bi došlo do prekoračenja dozvoljenog iznosa državne pomoći, Agencija je tačkom 2. izreke ovog rješenja naložila opštini Berane da prilikom dodjele državne pomoći poštuje maksimalni ukupni iznos pomoći od 800.000 EUR po korisniku (svi iznosi moraju biti bruto iznosi, tj. prije odbitka poreza ili drugih troškova) i da primjeni kumulaciju svih državnih pomoći u aktuelnoj pandemiji Covid 19.

Praćenje i izvještavanje

Opština Berane se tačkom 3. Prijave za privremeni okvir za mjere državne pomoći u svrhu podrške rivredi u aktuelnoj pandemiji oboljenje COVID-19 obavezala na poštovanje svih odredbi vezanih za praćenje i izvještavanje iz odjeljka 4 Privremenog okvira.

U svrhu poštovanja svih pravila i ograničenja iz Privremenog okvira, Agencija je tačkom 3. izreke ovog rješenja zadužila opštinu Berane na konkretna postupanja i to:

- a) na svojoj internet stranici objaviti relevantne informacije o svakoj pojedinačnoj pomoći dodijeljenoj u svrhu podrške za Covid 19, u roku od 12 mjeseci od trenutka dodjele,
- b) Agenciji za zaštitu konkurencije dostavljati godišnje izvještaje i najkasnije, do 31. decembra 2020. godine dostaviti popis državnih pomoć u svrhu podrške ekonomiji u aktuelnoj pandemiji Covid 19,
- c) osigura vođenje detaljne evidencije koja sadrži sve informacije potrebne kako bi se utvrdilo da su ispunjeni propisani uslovi. Ova evidencija mora se čuvati 10 godina nakon dodjele pomoći i na zahtjev dostaviti Agenciji za zaštitu konkurencije,
- d) sve državne pomoći dodijeljene u svrhu podrške privredi u aktuelnoj pandemiji oboljenje COVID-19 unijeti u registar državne pomoći covid 19.

Državna pomoć

Agencija je analizirala Odluku u smislu ispunjenosti kriterijuma iz člana 107 (1) Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, odnosno člana 2 Zakona, i zaključila da Odluka sadrži osnov za dodijelu državne pomoći:

- 1) finansijska pomoć koja se direktno ili indirektno dodjeljuje iz državnog budžeta, odlukom Vlade Crne Gore, budžeta opštine, odlukom nadležnog organa opštine, uključujući fondove Evropske unije i druge javne fondove;
- 2) pomoć koja se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu;
- 3) finansijska pomoć koja se ne pruža privrednim društvima pod istim uslovima, ili se pruža selektivno privrednim društvima na osnovu veličine privrednog društva, mjesta poslovanja ili mjesta registracije; i
- 4) pomoć koja ugrožava konkurenciju i utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Takođe, Odluka predstavlja šemu državne pomoći jer predviđaju da se korisnicima neposredno, u skladu sa uslovima određenim tim aktima, može dodijeliti državna pomoć na određeno ili na neodređeno vrijeme i u određenom ili neodređenom iznosu.

Ocjena usklađenosti odluka

S obzirom na to da je utvrđeno da su ispunjeni uslovi iz člana 107 (1) UFEU, Agencija je u daljem postupku ocjene cijenila usklađenost odluka sa Privremenim okvirom.

Odluka je analizirana kroz sva četiri kriterijuma sadržana u članu 22 Privremenog okvira:

a. Ukupni iznos pomoći ne prelazi 800 000 EUR po preduzeću. Pomoć se može dodijeliti u obliku direktnih bespovratnih sredstava, poreskih olakšica i povoljnijih uslova plaćanja ili u drugim oblicima, kao što su otplate, jemstva, zajmovi i vlasnički kapital, pod uslovom da ukupna nominalna vrijednost takvih mjera ne prelazi ukupnu gornju granicu od 800. 000 EUR po preduzeću; svi iznosi moraju biti bruto iznosi, tj. prije odbitka poreza ili drugih troškova. Međutim, imajući u vidu da je pandemija COVID-a 19 ozbiljna javna zdravstvena kriza koja pogađa ekonomiju u cijelosti, a zaraženih ima u svim dijelovima države Crne Gore, postoji koordinirana ekonomska intervencija više davalaca državne pomoći, sa različitih nivoa vlasti (Program pružanja podrške privredi i zaposlenima ugroženim epidemijom korona virusa u skladu je sa Zakonom o kontroli državne pomoći, ocjenjeno je Rešenjem Savjeta Agencije broj 01-251/9 od dana 24. aprila 2020. godine). Kako bi se osiguralo

poštovanje ukupne gornje granice (od 800 000 EUR po preduzeću), Agencija je posebnu pažnju posvetila činjenici da se opština Berane obavezala da će primjeniti načelo kumulacije i poštovati ograničenja sadržana u Privremenom okviru. Opština Berane se obavezala tačkom 3. Opšte potvrde i obaveze - Prijava za privremeni okvir za mjere državne pomoći u svrhu podrške privredi u aktuelnoj pandemiji oboljenje COVID-19, tako što je opština Berane potvrdila da je moguća kumulacija pomoći koja se dodjeljuje shodno izmijenjenom Privremenom okviru COVID-19 s de minimis pomoći i/ili s pomoći koja se dodjeljuje shodno Regulativi o opštem grupnom izuzeću i potvrdila da će se poštovati odredbe relevantnih regulativa.

b. Pomoć se dodjeljuje na osnovu programa s procijenjenim iznosom sredstava; Opština Berane je dostavila Obrazac 1 u kome je za svaku mjeru preciziran planirani iznos državne pomoći za 2020. godinu i to:

- subvencija za DOO „Vovovod“ u iznosu od 45.551,74 € i DOO „Komunalno“ u iznosu od 49.542,84 €;
- otpis poreskog duga u iznosu 50.000,00 €;
- oslobađanje naknada u iznosu od 10.000,00 €;
- korišćenje državne imovine bez naknade ili uz naknadu manju od tržišne (procjenjena vrijednost iznosi 52.355,00 €).

c. pomoć se ne može dodijeliti preduzećima koja su već bili u poteškoćama na dan 31. decembra 2019 (kako je definisano u članu 2 tački 18. Uredbe Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija pomoći kombatilnih sa unutrašnjim tržištem u primjeni člana 107. i 108. Ugovora, SL L 187, 26.6.2014., str. 1. Svako upućivanje u privremenom okviru na definiciju „preduzetnika u problemima“ iz člana 2. tačke 18. Uredbe (EU) br. 651/2014 tumači se kao upućivanje na definicije iz člana 2. tačke 14. Uredbe (EU) br. 702/2014 i člana 3. tačke 5. Uredbe 1388/2014.);

Na ispunjenost ovog uslova, odnosno poštovanje ovog pravila opština Berane se obavezala tačkom 3. Opšte potvrde i obaveze, Prijava za privremeni okvir za mjere državne pomoći u svrhu podrške privredi u aktuelnoj pandemiji oboljenje COVID-19, tako što je potvrdila da pomoć koja se dodjeljuje nije dostupna preduzećima koja su već bila u poteškoćama (u značenju Regulative o opštem grupnom izuzeću) na dan 31. decembar 2019. godine;

d. pomoć je dodijeljena najkasnije 31. decembra 2020. godine:

U Obrascu 1 Prijave državne pomoći, opština Berane je opredelila trajanje državne pomoći do 31.12.2020. godine. Agencija ukazuje da ako se pomoć dodjeljuje u obliku poreske olakšice, poreske obveza za koju je ta olakšica odobrena mora nastati najkasnije 31. decembra 2020. godine.

Iako je Odlukom predviđeno odlaganje naplate poreza na nepokretnosti za sva fizička i pravna lica na način da prva rata dospijeva na naplatu 30.08.2020. godine, dok druga rata dospijeva 30.11.2020. godine, Agencija je utvrdila da kako je Opština Berane u Obrascu 1 navela da je iznos navedene mjere 0 eura (naplata dospijeva u 2020. godini, samo je pomjerena 90 dana), navedena mjera ne predstavlja državnu pomoć u smislu člana 2 Zakona.

Dalje, iako je Odlukom predviđeno i oslobađanje poreza na nepokretnosti registrovanih poljoprivrednih proizvođača, Agencija u ovom dijelu nije ocijenila navedenu odluku, s obzirom na to da se Zakon ne primjenjuje na podsticaje za razvoj poljoprivrede i ribarstva (član 1 stav 2 Zakona).

Takođe, Agencija nije cijenila Odluku ni u dijelu koji se odnosi na pomoć fizičkim licima, imajući u vidu da se ne radi o korisnicima koji koristi državnu pomoć u obavljanju privredne djelatnosti (član 2 stav 1 tačka 2 Zakona).

Zaključak

Uzimajući u obzir navode opštine Berane u dostavljenoj dokumentaciji, Agencija nalazi da su ispunjeni kriterijumi za ocjenu da su Odluka 1 i Odluka 2 u skladu sa unutrašnjim tržištem, odnosno sa kriterijumima i ograničenjima sadržanim u Privremenom okviru, kao i da se radi o primjerenim državnim pomoćima, koje su dobro usmjerene, kako bi se ublažila šteta nastala za zdrava preduzeća i očuvao kontinuitet ekonomske aktivnosti za vrijeme i nakon pandemije COVID-a 19.

Uputstvo o pravnoj zaštiti: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda Crne Gore u roku od 20 dana od dana prijema ovog rješenja.

ČLAN SAVJETA

Novo Radović

PREDSJEDNIK SAVJETA

Miodrag Vujović

Dostavljeno:

- Opština Berane
- u spise predmeta i
- arhivi